

Рамка на ЕС/ММФО към ОИСР за финансова компетентност за възрастни

Легенда

В **синьо**: Предложения за умения, в които се съдържа позоваване на цифровите финансови услуги и цифровото предоставяне на финансова информация, образование и съвети

В **зелено**: Предложения за умения, в които се съдържа позоваване на устойчивите финанси

В *курсив*: Понятия, чието определение е дадено в речника на термините

1. Пари и трансакции

Тема	Информираност, познания и разбиране	Умения и поведение	Увереност, мотивация и нагласи
1.1 Пари и валути	<p>Форми и употреба на парите</p> <p>1. Разбира, че парите могат да приемат различни форми</p> <p>2. Разбира значението на „законно платежно средство“</p>	<p>3. Може да използва и съхранява надеждно пари във всичките им форми</p> <p>4. Взема под внимание относителните предимства и недостатъци на различните форми на парите, когато избира кои от тях да използва</p>	<p>5. Има стимул да научи за различните форми на парите</p> <p>6. Уверено използва различните форми на парите</p>
	<p>Банкноти и монети</p> <p>7. Знае как да разпознава истинските банкноти и монети</p> <p>8. Наясно е, че валути или конкретни банкноти и монети могат да излязат от обращение с течение на времето като официални пари/средства за плащане</p>	<p>9. предприема уместни действия, ако смята, че дадени банкноти или монети са фалшиви</p> <p>10. Разменя излезли от обращение банкноти и монети за нови в рамките на срока, определен за такъв обмен</p>	<p>11. Има правилно отношение, когато попадне на фалшиви пари</p>

	<p>Валутни операции</p> <p>Знае</p> <p>12. Как да прилага валутни курсове за конвертиране на валути</p> <p>13. Че таксите върху трансакциите, комисионните и валутните курсове варират в зависимост от времето и доставчиците на услуги, свързани с валутни операции</p> <p>14. Разбира влиянието на вариращите валутни курсове върху паричните преводи, пътуванията в чужбина или покупките от чужбина</p> <p>15. Наясно е с наличието на инструменти за конвертиране на валута</p>	<p>16. Може да конвертира цени, изразени в различни валути</p> <p>17. Взема предвид таксите и валутния курс, когато решава как да превежда или обменя пари</p>	<p>18. Уверено извършва трансакции в различни валути</p> <p>19. Сравнява валутните курсове от различни доставчици на услуги, свързани с валутни операции, в търсене на най-добрата котировка</p>
<p>1.2 Доход</p>	<p>Източници на доход</p> <p>20. Познава източниците на придобит доход и на доход за бъдещ период, включително наличните държавни помощи и изискванията за получаването им</p> <p>21. Разбира защо нетният доход на дадено лице може да варира</p>	<p>24. Декларира всички източници на доходи пред данъчните органи</p>	<p>25. Спокойно обсъжда доходите с други лица, когато е необходимо</p>

	<p>22. Може да идентифицира законни начини за увеличаване на доходите</p> <p>23. Разбира как активите или инвестициите могат да осигурят източник на доходи</p>		
	<p>Фишове за заплата и отчети за доходите</p> <p>Разбира</p> <p>26. Информацията, включена във фишовете за заплата и отчетите за доходите</p> <p>27. Как да получи достъп, да съхранява и следи съответната информация за дохода на дадено лице</p> <p>28. Разликата между brutния и нетния доход</p> <p>29. Разбира, че някои автоматични удържки от платената сума може да са предназначени за увеличаване на активи/предоставяне на права или за плащане на разходи</p>	<p>Проверява</p> <p>30. Фишовете за заплата и отчетите за доходите и ги пази в досиета за бъдещо ползване</p> <p>31. Действителния доход спрямо очаквания доход и се опитва да анализира защо те се различават</p> <p>32. Използва brutен или нетен доход според случая, когато взема решения</p> <p>33. Взема предвид пълната работна заплата, включително вноските за спестявания или застраховки, когато е приложимо, когато сравнява текущия доход с алтернативите</p>	

	<p>Необходим доход</p> <p>34. Разбира, че в идеалния случай разходите не следва да надвишават доходите</p> <p>35. Осъзнава, че е важно да разполага с достатъчно доходи при пенсиониране</p>	<p>36. Изчислява необходимите доходи в дадения момент и търси начини за получаване на достатъчно доходи за покриване на нуждите</p> <p>37. Прави реалистична оценка на очакваните доходи</p> <p>38. Заделя част от доходите за пенсиониране</p>	<p>39. Има стимул да намери начин за генериране на достатъчен доход за запазване на настоящия и бъдещия стандарт на живот</p>
	<p>Влияние на кариерното развитие върху дохода</p> <p>40. Наясно е, че различните работни места и професионално развитие, включително предприемачеството, са свързани с различни равнища на доходите с течение на времето</p>	<p>41. Предприема практически стъпки за преследване на определена кариера или бизнес идея, ако е подходящо</p>	<p>42. С увереност преследва избора на кариера или дадена бизнес идея и обмисля промяна на работата, ако е необходимо</p>
<p>1.3 Цени, покупки и плащания</p>	<p>Цени</p> <p>Знае</p> <p>43. Как да изчислява и тълкува съответните единични цени на покупките, когато е уместно</p>	<p>50. Изчислява крайната цена на дадената стока или услуга</p>	<p>53. С увереност договаря разумна цена</p>

	<p>44. Че едни и същи стоки или услуги могат да имат различна цена в зависимост от различни фактори, като например продавача, местоположението или момента на покупката</p> <p>45. Че покупателната способност на парите може да варира във времето поради инфлация</p> <p>46. Че цената не е единственият критерий от значение за закупуването на конкретен продукт, както и че качеството и условията също са от значение</p> <p>47. Че действителната цена на дадена стока или услуга може да зависи от фактори като данъци, валутни курсове, транспортни разходи и мита (ако са поръчани от места извън ЕС)</p> <p>48. Как да изчислява крайната потребителска цена, когато тя не е посочена на етикета на даден артикул</p> <p>49. Знае, че при закупуване на продукти онлайн цената на идентични стоки или услуги може да е различна според, наред с другото, разгледания уебсайт или хронологията на сърфиране, приложените условия за доставка или местоположението, от което е направена покупката</p>	<p>51. Търси начини за управление на въздействието на инфлацията върху парите, с които разполага</p> <p>52. Стреми се да купува стоки и услуги на разумна цена</p>	
--	---	--	--

	<p>Сравнение на цените</p> <p>54. Разбира, че информацията, получена чрез достъпните онлайн инструменти за сравняване на цените, може да е непълна, неточна или необективна</p>	<p>55. Сравнява цените на сходни стоки, продавани чрез различни канали (в това число традиционните доставчици и онлайн доставчиците)</p> <p>56. Може да използва надеждни онлайн инструменти за сравняване, когато има такива, които съпоставят цената, качеството и условията, свързани с доставката на тези стоки и услуги</p>	<p>57. Уверено взема решения, като използва информация от надеждни (онлайн) инструменти за сравняване, разработени от <i>независими</i> доставчици.</p>
	<p>Покупки</p> <p>58. Разбира, че парите, похарчени за закупуване на определена стока или услуга, вече не са налични за нещо друго [концепцията за алтернативния разход]</p> <p>59. Разбира, че необратимите разходи, направени в миналото, не следва да влияят на решенията за покупка днес [прилагане на концепцията за невъзстановимите разходи]</p> <p>60. Знае, че е възможно да има заместители на продуктите, в някои случаи дори и употребявани или ремонтирани, както и услуги, които може да струват по-малко от първоначално идентифицираните</p>	<p>64. Обмисля общата стойност или полезност на евентуална покупка, както и нейната цена</p> <p>65. Когато е приложимо и предвидено в закона, връща покупки, направени онлайн или чрез друг вид продажба от разстояние, в рамките на определения по закон срок за пълно възстановяване на средствата</p> <p>66. Разработва стратегии за избягване или ограничаване до минимум на прекомерните разходи, импулсивното пазаруване и други непредвидени последици от рекламите и социалния натиск</p>	<p>Уверено</p> <p>69. Използва правото на връщане на покупки, направени онлайн или чрез друг вид продажба от разстояние, в рамките на определения по закон срок за пълно възстановяване на средствата, когато е приложимо и предвидено в закона</p>

	<p>61. Знае, че може да има допълнителни продукти и услуги, необходими за използване на определени продукти или услуги</p> <p>62. Познава приложимите права на потребителите при извършване на покупки, особено онлайн (напр. политики за връщане, оповестяване на информация)</p> <p>Дава си сметка:</p> <p>63. Че рекламите, специалните оферти и медиите могат да имат силно влияние върху усещането за привлекателност на конкретни покупки</p>	<p>67. Предприема стъпки за информиран избор при покупки</p> <p>68. Обмисля устойчиви алтернативи на новите покупки, като повторно използване и рециклиране</p>	<p>70. Отказва офертите за покупка, които са незадоволителни или нежелани, включително онлайн офертите (т.е. изскачащи прозорци, онлайн реклами)</p> <p>71. Устоява на натиска да направи покупки, които не са планирани</p>
	<p>Начини на плащане и превод на пари</p> <p>72. Разбира разликата между различните начини на плащане и знае как да ги използва по безопасен начин (например дебитна или кредитна карта, услуги за превод на средства онлайн, банков превод към сметка на физическо лице, мобилен/цифров портфейл, незабавни плащания)</p> <p>73. Знае как да прави оценка на потенциалните рискове и ползи, свързани с различните начини на плащане</p>	<p>80. Използва подходящи начини и технологии за извършване на плащания, като взема предвид общата цена, риска и личното удобство на избрания метод</p> <p>81. Може да извършва онлайн плащания посредством различни платежни механизми, като спазва мерките за цифрова сигурност</p>	<p>84. Има стимул да научи за различните методи за плащане и превод</p> <p>85. Уверено подхожда към използването на различни методи за плащане и превод, както и по отношение на избора на най-добрите начини за превод на пари, като взема предвид разходите и рисковете</p>

	<p>74. Наясно е, че някои начини на плащане представляват форма на заем, и разбира как това ще се отрази на общата платена цена, както и че различните видове трансакции имат различни последици за паричния поток</p> <p>75. Познава основните правила за борба с изпирането на пари по отношение на използването на пари в брой и плащания и ги спазва</p> <p>Наясно е, че:</p> <p>76. В ЕС е предоставено правото на <i>основна платежна сметка</i>, независимо от местожителството или финансовото състояние на лицето</p> <p>77. Според правилата на ЕС потребителите имат право да отворят и сменят банкови сметки навсякъде в ЕС</p> <p>78. <i>Основната платежна сметка</i> може да бъде предложена както от традиционните, така и от <i>кредитните институции в онлайн пространството</i></p> <p>79. Съществува бърза процедура за потребителите, които желаят да прехвърлят своята сметка от една банка в друга</p>	<p>82. Предприема стъпки за използване на <i>основна платежна сметка</i>, когато са изпълнени съответните изисквания</p> <p>83. <i>Предприема стъпки за използване на платежна сметка, която отговаря на индивидуалните нужди и изисквания</i></p>	<p>86. Уверено подава заявление за откриване на <i>основна платежна сметка</i>, когато са изпълнени съответните изисквания</p>
--	---	--	--

	<p>Проверка и проследяване на плащания и покупки</p> <p>87. Разбира, че могат да бъдат направени грешки при извършване на плащания и покупки и знае как да ги забележи във фактури, сметки и разписки</p> <p>88. Знае, че някои разписки следва да се съхраняват като доказателство за покупка</p>	<p>89. Проверява данните за плащанията, разписките и рестото, фактурите и сметките, когато е уместно</p> <p>90. Изисква разписка, когато не е предоставена, и запазва разписките и други подходящи документи, свързани с важните покупки</p> <p>91. Проследява всички изплатени или изразходвани средства</p>	<p>92. Уверено прави повторна проверка, когато изглежда, че е допусната грешка при плащане или покупка, и предприема действия, ако случаят е такъв</p>
	<p>Последици от покупките</p> <p>93. Знае, че за някои покупки могат да възникнат текущи разходи, като разходи за поддръжка или съхранение</p> <p>94. Знае кога приключват абонаментите и дали ще бъдат подновени автоматично</p>	<p>95. Взема предвид дългосрочните последици от абонаментите и други покупки, които изискват периодични плащания</p> <p>96. Взема информирано решение за цялостното въздействие на вариантите за разпределяне на плащанията във времето</p> <p>97. Извършва всички текущи плащания съгласно договореностите</p>	<p>99. Уверено прилага познания за фактори като инфлация и валутни курсове, когато взема решение дали да отложи дадена покупка</p>

		98. Взема информирано решение дали да направи големи покупки веднага или в бъдеще	
	<p>Аспекти на устойчивостта на цените и покупките</p> <p>100.Наясно е, че закупените стоки или услуги могат да имат различни екологични и социални въздействия</p>	101. Отчита екологичните, социалните и управленските предпочитания при вземането на решение за закупуване на стока или услуга	<p>102.Има стимул да научи повече за произхода, производствените условия, екологичните и социалните въздействия на дадена стока или услуга, ако е приложимо, както и за ефективността на управлението на дружеството, което ги предлага</p> <p>103.Има стимул, когато е приложимо, да постави под въпрос информацията за екологичните и социалните въздействия и ефективността на управлението, оповестени от продавача, ако е уместно</p>
<p>1.4 Финансови отчети и договори</p>	<p>Разбиране и подписване на договори</p> <p>104.Разбира правните последици от подписването на договор или приемането на условията при закупуване на актив, продукт или услуга</p>	106.Ако предпочита, подписва договори на хартиен носител или, когато е уместно, в електронна форма	108.Ако е необходимо, с готовност иска съвет преди подписване на договор на хартиен носител или, когато е приложимо, в електронна форма

	<p>105.Разбира, че <i>електронният подпис</i> може да има същата правна сила като саморъчния подпис</p>	<p>107.Проверява финансовите отчети и договорите, преди да ги подаде по надлежен и достъпен начин</p>	
	<p>Финансови отчети</p> <p>109.Осъзнава важността на съхраняването на определени документи на място, където може да се направи справка с тях, ако е необходимо</p> <p>110.Ако документите са в електронен формат, е наясно със съществуването на възможността за съхранение „в облак“ и с последиците от съхраняването на документи чрез услуги „в облак“ (напр. последици за сигурността и разходите)</p>	<p>111.Може да намира документи, когато е необходимо, включително ако се съхраняват чрез услуги за съхранение „в облак“</p> <p>112.Отправя запитвания в случай на въпроси, свързани с финансови отчети и договори, и изисква всички грешки да бъдат коригирани</p> <p>113.Изисква финансови отчети и писмени договори, когато не са предоставени</p> <p>114.Съхранява множество резервни копия на финансови отчети, включително в електронен формат</p>	

2. Планиране и управление на финансите

Тема	Информираност, познания и разбиране	Умения и поведение	Увереност, мотивация и нагласи
2.1 Бюджетиране	<p>Контрол на доходите и разходите</p> <p>115.Наясно е, че има вероятност последните трансакции все още да не са отразени в последното проверено финансово извлечение</p>	<p>116.Редовно проверява направените разходи</p> <p>117.Прави разграничение между фиксирани и променливи разходи</p> <p>118.Определя по-висок приоритет за основните разходи отколкото за дискреционните разходи</p> <p>119.Отделя дохода и разходите от стопанска дейност от тези на домакинството</p>	

Изготвяне на бюджет

120. Знае какво е бюджет, как да изготви бюджет и защо е полезно да го направи

121. Познава добри инструменти за изготвяне на бюджет, разработени от *независими* доставчици, **включително мобилни приложения и други цифрови инструменти и услуги за изготвяне на бюджет**

122. Разбира защо при изготвянето на бюджет е важно да обмисля перспективите в средносрочен и дългосрочен план

123. Определя „потребностите“ и „желанията“ и определя приоритети според случая

124. Изготвя редовен бюджет за планиране на дохода, спестяванията и разходите, като използва подходящи инструменти, ако има такива

125. **Редовно използва надеждни инструменти за изготвяне на бюджет, включително мобилни приложения и други цифрови инструменти, разработени от *независими* доставчици.**

126. Има стимул да отдели необходимото време, за да изготви и да се придържа към определен бюджет като стратегия за запазване или увеличаване на финансовото благополучие

127. Има стимул да разглежда общия бюджет при вземане на решения за извършване на разходи

128. Има стимул да погледне отвъд непосредствените нужди и желания при изготвянето на бюджет, за да се подготви за дългосрочни изисквания

129. Уверено коригира бюджета, ако е необходимо

<p>2.2 Управление на доходите и разходите</p>	<p>Основни положения на управлението на доходите и разходите</p> <p>130.Разбира значението на активното управление на парите в допълнение към контрола на доходите и разходите</p> <p>131.Осъзнава, че семейните, общностните и социално-културните ценности и обичаи могат да повлияят на начина, по който хората управляват парите си</p>	<p>132.Сравнява действителните разходи с предвидените в бюджета суми и прави корекции на бюджета или на разходите, ако е необходимо</p> <p>133.Търси начини за коригиране на доходите или разходите, ако е необходимо, като взема под внимание случайни разходи като подаръци, дарения или почивки.</p>	<p>134.С увереност взема независими решения по отношение на доходите и разходите</p> <p>135.Уверено определя лични приоритети по отношение на основните и дискреционните разходи</p> <p>136.Приема отговорността за управлението на личните финанси и евентуално на финансите на домакинството</p> <p>137.Спокойно обсъжда планирането и управлението на финансите с партньора си и с близките си хора</p> <p>138.С увереност действа от името на други лица, за да управлява финансовите им дела, ако е предоставена правната отговорност за това</p>
--	--	---	--

	<p>Управлява извънредни и неочаквани доходи и разходи</p> <p>Разбира:</p> <p>139.Че различните етапи от живота и конкретни събития в личния живот или в домакинството могат да окажат влияние върху доходите и разходите</p> <p>140.Значението на активното планиране на случайни извънредни разходи</p> <p>141.Възможните варианти за плащане на неочаквани разходи</p> <p>142.Знае колко пари биха били необходими за покриване на разходите в случай на загуба на доход</p>	<p>143.Търси начини за коригиране на доходите или разходите, ако е необходимо, като взема под внимание извънредните разходи и възможните колебания в доходите</p> <p>144.Може да идентифицира и избира най-добрия вариант за плащане на неочаквани разходи</p> <p>145.Взема информирани решения относно използването на необичайни доходи и получени активи като подаръци, награди или наследство</p>	
<p>2.3 Спестяване</p>	<p>Цели и приоритети на спестяването</p> <p>Разбира:</p> <p>146.Ползите от спестяването, от наличието на цели за спестяване и на план за постигането им</p> <p>147.Ползите от това да се започне спестяване от ранна възраст и да се извършва редовно</p>	<p>149.По отношение на конкретна цел за спестяване определя времева рамка и подход за нейното постигане</p> <p>150.Стреми се да спестява всеки път, когато получава доход</p>	<p>152.Уверено поставя собствени цели за спестяване въз основа на реалистични стремежи и вярва, че тези цели за спестяване е възможно да бъдат постигнати</p>

	<p>148. Концепцията за разглеждане на личните спестявания като финансов ангажимент, която понякога се описва като „плати първо на себе си“</p>	<p>151. Дава приоритет на спестяването преди някои форми на дискреционни разходи</p>	<p>153. Вижда спестяването като основен компонент на бюджета на домакинството</p>
	<p>Буфери в спестяванията</p> <p>Разбира ползата от наличието на</p> <p>154. Спестявания за спешни случаи, с които да се покриват финансови сътресения</p> <p>155. Лесно достъпни спестявания, както и на спестявания в ликвидна форма</p>	<p>156. Предприема стъпки да разполага със спестявания за спешни случаи, за да може да управлява финансовите сътресения</p>	<p>157. Цени допълнителната <i>финансова устойчивост</i>, която се дължи на спестяванията</p> <p>158. Приема за задоволително текущото ниво на буфера в спестяванията или има стимул да го увеличи</p>
	<p>Лихвени проценти</p> <p>159. Разбира влиянието на сложната лихва върху спестяванията и методите за спестяване, с които е възможно възползването от нея</p>	<p>160. Продължава да спестява дори в среда на ниски лихвени проценти</p> <p>161. Внимателно следи реалния лихвен процент върху спестяванията си</p>	

		<p>162.Използва надеждни и <i>независими</i> цифрови инструменти за сравняване, за да сравнява лихвените проценти, таксите и други характеристики на вариантите за спестовни сметки и да прави оценка на тяхното въздействие върху спестяванията</p>	
	<p>Избор на спестовни продукти</p> <p>Знае</p> <p>163.За различните налични варианти за спестяване [или може да разбере лесно]</p> <p>164.Че различните спестовни продукти могат да предлагат различни комбинации от такси, лихвени проценти и данъчни облекчения и с тях да се поемат различни видове риск</p> <p>165.<i>Че спестовните продукти могат да имат различни характеристики по отношение на устойчивостта (екологични и социални аспекти и аспекти на корпоративното управление)</i></p> <p>166.Къде да получи достъп до подходящи спестовни продукти</p>	<p>170.Взема предпазни мерки, за да съхранява надеждно спестените пари</p> <p>171.Избира спестовни продукти в съответствие с предпочитанията си, <i>включително предпочитанията по отношение на устойчивостта</i></p>	<p>172.Уверено избира спестовни продукти в съответствие с предпочитанията си, <i>включително предпочитанията по отношение на устойчивостта</i>, или търси съвет при необходимост</p>

	<p>167.Разбира, че изборът на конкретен спестовен или инвестиционен вариант може отчасти да зависи от очаквания времеви хоризонт за постигане на цел за спестяване</p> <p>168.Знае как да прецени сигурността на различните методи за спестяване</p> <p>169.Знае, че средствата, депозирани по банкова сметка до 100 000 EUR на човек и на институция, са защитени от схемата за гарантиране на депозитите</p>		
	<p>Управление на спестяванията</p> <p>173.Наясно е с надеждните цифрови инструменти, разработени от <i>независими</i> доставчици, предназначени да помагат за редовно спестяване</p>	<p>174.Следи ръста на спестяванията и при необходимост прави корекции</p> <p>175.Редовно се информира за наличните инструменти за управление на личните финанси</p> <p>176.Използва надеждни и <i>независими</i> цифрови инструменти за подпомагане на решенията за спестяване</p>	<p>177.Има стимул да използва инструменти, които подпомагат вземането на финансови решения и подобряват финансовото поведение</p>

<p>2.4 Инвестиране</p>	<p>Основи положения на инвестирането</p> <p>178.Познава разликата между спестяване и инвестиране и между дълг и собствен капитал</p> <p>179.Наясно е, че някои форми на инвестиции са по-ликвидни от други</p> <p>180.Знае, че стойността на дадена инвестиция може да се повиши или понижи</p> <p>181.Знае, че различните видове такси и тарифи (еднократни и текущи, преки и косвени) могат да окажат сериозно влияние върху резултатите от дадена инвестиция</p> <p>182.Разбира по какъв начин промените в инфлацията, лихвените проценти и/или валутните курсове могат да повлияят на дългосрочните планове</p> <p>183.Разбира разликата между потенциални (нереализирани) и реализирани загуби или печалби</p> <p>184.Наясно е с допълнителните рискове, свързани с вземането на инвестиционни решения без необходимата информация</p> <p>185.Разбира основните инвестиционни концепции като стойност на парите във времето, допустим риск, инвестиционен хоризонт и инвестиционни цели</p>	<p>186.Може да изчисли пропорционалното увеличение или намаляване на стойността на дадена инвестиция</p>	<p>187.С увереност обмисля дали конкретни цели могат да бъдат постигнати чрез инвестиране</p> <p>188.Уверено се отказва да инвестира, когато не разбира финансовия продукт или услуга</p>
-------------------------------	---	--	---

	<p>Цени на акции и фондове</p> <p>189.Разбира, че една и съща акция или фонд може да има различна цена на закупуване / продажба в различни моменти във времето</p>		
	<p>Избор и диверсифициране на инвестициите</p> <p>Знае</p> <p>190.Характеристиките на различни инвестиционни продукти, включително нива на риск, ликвидност, очаквани резултати и характеристики по отношение на устойчивостта, или лесно може да намери информация за тях</p> <p>191.Че за инвестиционните продукти и услуги може да бъдат дължими възнаграждения, комисиони и други такси, които могат да варират в зависимост от доставчика и канала за продажба</p> <p>192.Че цените за един и същ инвестиционен продукт могат да варират при различните доставчици и канали за продажба</p>	<p>197.При управление и наблюдение на инвестициите взема под внимание риска, резултатите, разходите и други инвестиционни характеристики</p> <p>198.Периодично наблюдава инвестициите и при необходимост прави корекции</p> <p>199.При вземане на инвестиционно решение има уменията да включва лични предпочитания по отношение на инвестиционната цел, допустимия риск, времевия хоризонт и устойчивостта</p> <p>200.Може да получи подходяща и надеждна информация за вземане на инвестиционни решения</p> <p>201.Проучва потенциални инвестиции</p>	<p>С увереност и мотивация</p> <p>204.Прави проучване за потенциални инвестиции, преди да се включи</p> <p>205.Сравнява равнището на устойчивост на инвестиционните продукти, като използва например други стандарти, етикети или оценки</p> <p>206.Поставя под съмнение инвестиционните предложения, които изглеждат прекалено добри, за да са истина</p>

	<p>193. Че различните инвестиционни продукти могат да имат различни характеристики по отношение на устойчивостта (екологични, социални и свързани с корпоративното управление)</p> <p>194. Разбира ползите от диверсифицирания инвестиционен портфейл</p> <p>195. Знае защо при инвестиране е важно да се вземе предвид цялостното разпределение на активите</p> <p>196. Наясно е, че съществуват различни брокери и инструменти за търговия, достъпът до които може да бъде осъществен чрез различни традиционни и цифрови средства</p>	<p>202. Създава диверсифициран портфейл</p> <p>203. Може да комбинира различни инвестиционни продукти като пенсии, животозастрахователни полици, фондове, колективни инвестиционни схеми или други инвестиционни продукти, когато е подходящо</p>	<p>207. Сравнява състава на инвестиционния портфейл на пенсионни фондове, животозастрахователни полици, фондове, колективни инвестиционни схеми или други инвестиционни продукти, за да прецени тяхната пригодност чрез прилагане на цялостен подход</p> <p>208. Не позволява собственото му инвестиционно поведение да се ръководи от страха да не пропусне нещо</p> <p>209. С готовност предоставя необходимата лична информация на посредника за извършване на оценка на пригодността</p>
	<p>Криптоактиви и свързаното с тях развитие на цифрови технологии</p> <p>210. Наясно е с наличието на различни видове криптоактиви и има базови познания за това как да получи достъп до тях и да ги обменя</p>	<p>213. Ако е приложимо, знае как да използва различните видове <i>криптоактиви</i> по безопасен начин и в съответствие с приложимото право</p>	<p>214. Следи тенденциите при нововъзникващите технологии, свързани с финансовите продукти и услуги</p>

	<p>211.Наясно е с рисковете, свързани с използването на <i>криптоактиви</i> за разплащателни или инвестиционни цели, както и с рисковете, свързани с „платформите за обмен на криптоактиви“ (като технологични или други рискове), които могат да имат значителни финансови последици</p> <p>212.Наясно е, че измамите, свързани с <i>криптоактивите</i>, са често явление и че в много случаи се изразяват в опит да се привлекат потенциални жертви с обещания за висока очаквана възвръщаемост</p>		
	<p>Права на акционерите</p> <p>215.Наясно е с правата и ползите, свързани с притежаването на дял от дадено дружество</p> <p>216.Наясно е с правата на акционерите да повлияват върху процеса на вземане на решения на дадено дружество, включително върху неговите показатели за устойчивост</p> <p>217.Наясно е с възможността и изискванията за участие в колективни действия на акционерите, както и с <i>цифровите инструменти</i> за такова участие</p>	<p>218.Според случая, може да предприеме стъпки за взаимодействие с дружества по време на годишни общи събрания на акционерите или чрез колективни действия на акционерите в съответствие със собствените си предпочитания по отношение на устойчивостта и друг вид предпочитания</p>	

	<p>Устойчиви инвестиции</p> <p>Наясно е</p> <p>219. С наличните <i>устойчиви инвестиционни</i> продукти на пазара</p> <p>220. С различните измерения на устойчивостта (екологично, социално и управленско) и принципите зад всяко от тези измерения</p> <p>221. Знае, че различните инвестиционни стратегии могат да се използват за инвестиране в съответствие със собствените предпочитания по отношение на околната среда, социалните аспекти и аспектите на корпоративното управление (устойчивост), например чрез избягване на инвестиции в определени сектори или дружества (отлив на инвестиции), или ангажиране с определени дружества, за да ги накара да променят дейността си (ангажираност)</p>	<p>222. Търси инвестиционни продукти в съответствие със собствените си предпочитания по отношение на устойчивостта</p> <p>223. Избира инвестиционна стратегия от гледна точка на решение за отлив на инвестиции или за ангажиране, или за комбинация от двете според личното положение и предпочитания</p> <p>224. Задава последващи въпроси, свързани с аспекти на устойчивостта на инвестиционни продукти, на консултант</p> <p>225. Проучва и сравнява характеристиките за устойчивост на потенциални спестовни и инвестиционни продукти</p>	<p>226. Има стимул да проучва продуктите, които вече притежава или в които планира да инвестира, за да се увери, че те отговарят на личните предпочитания по отношение на устойчивостта</p> <p>227. Уверено задава въпроси за степента, до която даден инвестиционен продукт отговаря на критериите за устойчивост</p>
	<p>Стоки</p> <p>228. Осъзнава, че стойността на инвестициите в материални блага като златото може да се повиши или понижи в резултат на редица фактори</p>	<p>229. Следи промените в цената на стоките, държани като инвестиция</p>	

	<p>Фактори, влияещи върху инвестиционните решения</p> <p>230. Знае, че определящи човека характеристики като емоциите или когнитивните нагласи могат да окажат влияние върху инвестиционните решения по непредсказуем начин</p> <p>231. Наясно е с рисковете, свързани със социалната търговия</p>	<p>232. Предприема стъпки за вземане на информирани решения и за контролиране на емоционалните реакции и обмисля когнитивните нагласи при вземане на инвестиционни решения</p>	
<p>2.5 Дългосрочно планиране и увеличаване на активите</p>	<p>Основи на дългосрочното планиране</p> <p>233. Основни положения на дългосрочното планиране</p> <p>234. Разбира, че за дългосрочното планиране може да са необходими различни видове финансови продукти от онези, които се използват за спестяванията за спешни случаи</p> <p>235. Приема, че с течение на времето може да се наложи да бъдат коригирани действията, необходими за постигане на дългосрочните планове</p> <p>236. Разбира важността на планирането за края на живота, в това число отчитане на финансовите изисквания на лицата на издръжка, вземане на решения за това как следва да бъдат разпределени непокритите разходи, дълговете и активите и съставяне на завещание, когато е уместно</p>	<p>237. Прави финансови планове за благоприятни и неблагоприятни събития в живота в бъдеще, които има вероятност да са съпътствани с финансови последици</p> <p>Определя стратегии за:</p> <p>238. Предприемане на действия [преодоляване на отлагането] при изготвянето на дългосрочни планове</p> <p>239. Балансиране на непосредствените нужди и желания с дългосрочни планове, за да постигне дългосрочни финансови цели</p>	<p>245. Определя дългосрочното финансово планиране като полезен начин за запазване или увеличаване на финансовото благополучие</p> <p>246. Уверено прави промени в дългосрочните финансови планове, ако е необходимо</p> <p>247. Уверено привежда в действие дългосрочните финансови планове</p>

		<p>240. Следене на променящата се стойност на инвестициите, активите и пасивите</p> <p>Взема под внимание</p> <p>241. Предвидими колебания в доходите и разходите при изготвяне на дългосрочни планове</p> <p>242. Всички лични активи и пасиви и активите и пасивите на домакинството в анализа на дългосрочни нужди</p> <p>243. Възможността членове на семейството или на общността да се нуждаят от финансова подкрепа в дългосрочен план</p> <p>244. Изготвя планове за покриване на текущите разходи за издръжката на лицата на издръжка и предприема мерки за разпределение на непокрытите разходи, дълговете и активите в края на живота и ги проверява периодично</p>	<p>248. Има стимул да анализира дългосрочните финансови потребности на лицата на издръжка</p>
--	--	--	---

2.6 Пенсионирне	<p>Основни положения на пенсионното планиране</p> <p>Разбира защо</p> <p>249.Е важно да разглежда начини за обезпечаване на финансовата сигурност след края на трудоспособната възраст и да започне да спестява за пенсиониране от ранна възраст</p>	<p>250.Прави планове за постигане на финансова сигурност след края на трудоспособната възраст</p> <p>251.При планиране на пенсионирането взема под внимание всички ресурси и ангажименти, които има вероятност да имат отношение по темата</p>	<p>252.Уверено прави планове за пенсионирането</p> <p>253.Оценява значението на балансирането на текущия жизнен стандарт и избор на разходване на средства с целта за постигане на по-добри финансови избори по-късно в живота</p>
	<p>Категории пенсионни продукти</p> <p>254.Знае кой има право на държавна пенсия и нейния размер</p> <p>255.Има добро разбиране на основните видове държавни и частни пенсии, достъпни в национален мащаб</p> <p>Знае</p> <p>256.Разликата между незадължителните и задължителните пенсионни спестявания и разликата между професионалните и индивидуалните схеми</p>	<p>259.Избира измежду пенсионни продукти или създава комбинации от пенсионни схеми, за да постигне адекватен доход при пенсиониране, когато е възможно</p>	

	<p>257.Че в някои юрисдикции хората могат автоматично да бъдат включвани в пенсионна схема</p> <p>258.Дали има възможност за отказване [когато е приложимо]</p>		
	<p>Управление на пенсионни продукти</p> <p>260.Разбира, че е важно да се планират периодите на изплащане при пенсиониране, както и периода на натрупване</p> <p>Наясно е с</p> <p>261.Основните варианти за получаване на доход от пенсионен продукт при пенсиониране</p> <p>262.Рисковете, свързани с теглене на пари от пенсионни спестявания или теглене на заем срещу обезпечение от тези средства преди пенсиониране</p> <p>263.Има познания за надеждните цифрови инструменти, разработени от <i>независими</i> доставчици, предназначени редовно да правят изчисления, свързани с пенсионирането, и да управляват пенсията</p>	<p>264.Следва пенсионния план и прави корекции при необходимост, за да постигне необходимия доход в напреднала възраст</p> <p>265.Активно взема решения за управление на спестяванията за пенсиониране и по време на периода на пенсия [когато е приложимо]</p> <p>266.Стреми се да се облагодетелства от схеми за стимулиране на пенсионните спестявания, като съответстващи вноски от работодателя и данъчни предимства, когато е възможно</p> <p>267.Отчита въздействието на поощрения като пенсия с възможност за отказ или задължителни минимални вноски за пенсионните спестявания</p>	

	<p>Съображения за устойчивост по отношение на пенсиите</p> <p>268.Разбира степента, до която даден пенсионен продукт отговаря на критериите за устойчивост</p>	<p>269.Избира своя пенсионен продукт в съответствие със собствените си предпочитания по отношение на риска и устойчивостта</p>	<p>270.Уверено задава въпроси за степента, в която пенсионните продукти отговарят на критериите за устойчивост и отправя искания за повече/по-добри варианти, ако е необходимо</p>
<p>2.7 Кредит</p>	<p>Съображения преди да се кандидатства за кредит</p> <p>Разбира:</p> <p>271.Последиците, свързани със задълженията по изтегления кредит, за бъдещия разполагаем доход</p> <p>272.Важността да се прави оценка на възможностите за изплащане, преди да вземе пари на заем</p> <p>273.Влиянието на сложната лихва върху кредита</p> <p>274.Важността да знае продължителността на срока на погасяване и дали е фиксиран</p> <p>275.Че общата цена на кредита може да бъде по-висока от това, което само лихвения процент предполага</p>	<p>277.Използва кредит само когато е необходимо и след анализ на последиците</p> <p>278.Преди да вземе каквото и да е решение за заемане на парични средства, преценява общата цена на кредита и вероятността да бъде в състояние да го върне</p> <p>279.Взема решения за теглене на заем и управлява кредитните си задължения в рамките на определен бюджет</p> <p>280.Когато решава за покупка на артикул на кредит, взема предвид цената на кредита, както и цената на артикула</p>	<p>Има стимул да</p> <p>282.Обмисли последиците от достъпа до кредит, преди да вземе решение</p> <p>283.Търси алтернативи на заемането (като спестяване, лизинг, съсобственост, социална подкрепа и т.н.)</p>

	<p>276. Може да прави разлика между използването на кредит с цел генериране или увеличаване на бъдещите доходи или богатство и използването на потребителски кредит</p>	<p>281. Когато решава дали да тегли заем, взема предвид потенциала за генериране или увеличаване на бъдещите доходи или богатство</p>	
	<p>Поръчители и обезпечение</p> <p>284. Знае, че някои доставчици на кредитни услуги може да изискат поръчител за покриване на плащания по кредита в случай на неизпълнение</p> <p>285. Знае, че за тегленето на кредит може да бъде изискано обезпечение, с което да се гарантира изплащането на заема</p> <p>286. Разбира социалните и финансовите последици от това да помоли някого да му стане поръчител, както и отговорността, която това носи, в случаите когато кредитът не се погасява</p>	<p>287. Взема предвид социалните и финансовите последици от това да помоли някого да му стане поръчител</p>	<p>288. С увереност става поръчител на друго лице или отправя молба към друго лице да му стане поръчител</p>

Избор на кредит

289.Познава или може лесно да проучи различните видове кредити, които се предлагат (включително кредитни карти, ипотечни продукти, револвиращи кредитни механизми или краткосрочни кредити), тяхното предназначение и основните предимства и недостатъци на всеки един от тях

Знае

290.Дали заемът е обезпечен с актив и може да прецени ползите и недостатъците от използването на такъв заем, включително последиците, свързани с непогасяването на обезпечения кредит

291.Защо е важно да знае текущия лихвен процент по кредита и дали този процент е фиксиран или променлив, както и процента на инфлация

292.Знае, че може да получи достъп до кредит и онлайн (например чрез платформи за кредитиране между физически лица) и е в състояние да различи техните характеристики (и рискове)

293.Наясно е, че съществуват различни видове ипотеки, включително „зелени“ ипотеки

294.Избира кредитни продукти внимателно [след като е взето решението за заемане и след като е избран подходящият кредитен продукт], като взема предвид фактори като лихвен процент, процент на инфлация, обща цена и гъвкавост, както и сумата за плащане на редовни вноски

295.Използва инструменти за сравняване, за да прецени цената и други характеристики на кредитните продукти

296.Уверено изисква допълнителна информация за различните видове кредит

297.Уверено прави избор на подходящ доставчик на кредитни услуги и на продукт, когато е необходимо, също като използва съществуващите инструменти за сравняване

Рискове, свързани с тегленето на кредит

298.Наясно е с потенциалните неблагоприятни последици от заемането на средства с цел покриване на недостига на текущи доходи

Разбира

299.Рисковете и ползите от използването на различни видове доставчици на кредитни услуги (официални и неофициални)

300.Знае какви са специфичните проблеми, свързани с тегленето на кредит в чуждестранна валута

301.Знае какви са рисковете, свързани с многократното използване на револвиращи кредитни механизми

302.Наясно е с риска от реализиране на обезпечението, в случай че ипотеката не бъде изплатена

303.Преценява рисковете, ползите и потенциалните последици от използването на определен доставчик на кредитни услуги

Кандидатстване за кредит и кредитен рейтинг

Наясно е:

304. С наличието и с основните характеристики на системата за кредитен рейтинг, ако в държавата има такава

305. Че положителният кредитен рейтинг може да увеличи вероятността за достъп до кредит и да намали цената на кредита

306. С използваните методи за създаване на кредитни оценки, или че за определяне на достъпа до кредит и неговата цена може да се използват големи информационни масиви и анализ на данни и че те може да се променят с течение на времето

307. Че съществува вероятност доставчиците да реагират по различен начин по отношение на информацията, съдържаща се в кредитния рейтинг

308. Че доходи като бонуси, непредвидени печалби или подаръци може да не се вземат предвид при изчисляване на разполагаемия доход за целите на кредита

312. Пита коя информация се използва, за да се прецени възможността за погасяване на кредит

313. Взема предвид начините, по които някои действия и поведението ще окажат въздействие върху кредитния рейтинг (в това число действия, които се наблюдават посредством големи информационни масиви, когато е уместно)

314. Ако е необходимо, предприема стъпки за подобряване на кредитния рейтинг

	<p>309.Че има вероятност доставчиците на кредитни услуги да търсят информация за възможността на кредитополучателя да погасява кредита и че това може да включва осъществяване на достъп до кредитен рейтинг, събран от трета страна</p> <p>Знае</p> <p>310.Какви фактори се вземат предвид при изготвянето на кредитния рейтинг <i>(включително използването на лични данни)</i></p> <p>311.Как да осъществи достъп до личен кредитен рейтинг и към кого да се обърне в случай на несъответствия</p>		
	<p>Погасяване на кредит</p> <p>315.Разбира, че е важно да се опитва да плаща повече от минималния остатък при гъвкави кредитни задължения</p>	<p>316.Навреме погасява всички кредитни задължения [освен ако личните обстоятелства не се влошат]</p> <p>317.Погасява максималната възможна сума [като взема предвид бюджетните ограничения] по краткосрочни кредити или по револвиращи задължения</p>	<p>319.Уверено управлява кредитните задължения</p>

		<p>318. Отчита общата финансова полза от предсрочното погасяване на кредита и взема информирано решение за това, когато средствата позволяват</p>	
	<p>Предоговаряне на условията по договор за кредит</p> <p>320. Наясно е, че съществува възможност да се предоговорят условията по договор за кредит</p>	<p>321. Предприема стъпки за събиране на актуална информация относно пазарните промени при погасяване на кредит и обмисля предоговаряне на неблагоприятни условия</p>	
	<p>Овърдрафти</p> <p>322. Разбира, че в общия размер на средствата, налични за харчене в дадена банкова сметка, може да се включва договорен овърдрафт</p> <p>323. Знае, че овърдрафтът представлява форма на кредит, която може да доведе до разходи и трябва да бъде изплатена</p>	<p>324. Има за цел да поддържа положително салдо по банковата сметка като част от придържането към бюджет</p>	

	<p>Кредити с високи разходи и лесен достъп</p> <p>Наясно е, че</p> <p>325. Маркетингът и опростените процедури на отпускане на кредити могат да увеличат изкушението за вземане на кредит, без да се обмислят последствията, особено когато кредитът се предлага онлайн или през мобилни устройства</p> <p>326. Някои доставчици предлагат кредит, за да стимулират купувачите да направят покупка или да похарчат повече от първоначално планираното и/или да увеличат броя на бъдещите си клиенти</p> <p>327. В офертите се предлагат кредити, които първоначално са безлихвени, но в бъдеще по тях могат да бъдат начислени лихви</p> <p>328. Вариантите от типа „купи сега, плати по-късно“ [в много случаи и основни комунални услуги] обикновено са форма на кредит и може да имат цена</p>	<p>329. Предприема стъпки за избягване на свръхзадлъжнялостта, която може да е резултат от лесния достъп до кредити с високи разходи, често продавани онлайн</p> <p>330. Внимателно обмисля възможността безлихвеният кредит да бъде погасен изцяло преди края на безлихвения период и какви ще са последиците, ако не го направи</p>	<p>331. Уверено отказва нежелан кредит, който се предлага с покупка</p>
<p>2.8 Дълг и управление на дълга</p>	<p>Управление на дълга</p> <p>332. Разбира потенциалното затруднение, свързано със задлъжнялостта</p>	<p>337. Предприема навременни действия, за да избегне проблеми с дълговете или да ги намали до минимум</p>	

	<p>333. Дава си сметка за връзката между текущите равнища на задължнялост и финансовото благополучие сега и в бъдеще</p> <p>334. Знае как да управлява погасяването на дълга</p> <p>Разбира</p> <p>335. Защо е важно да управлява съотношението между дълга [на домакинството или на отделния човек] и доходите</p> <p>336. Последиците от неплащане на задължения върху кредитния рейтинг</p>	<p>338. Следи цялостното използване на кредита</p> <p>339. Взема информирано решение, преди да получи достъп до допълнителен кредит за погасяване на текущи задължения</p>	<p>340. Има стимул да разрешава проблемите, свързани с кредита, преди дългът да се превърне в тежест</p> <p>341. Поема отговорност за дълга и управлението на дълга</p>
	<p>Дълг, дължащ се на просрочени плащания</p> <p>Разбира, че</p> <p>342. Дълговете могат да се натрупват от неплатени сметки, както и от ползване на кредит</p> <p>343. Обикновено се натрупват допълнителни разходи за просрочено плащане на сметки и кредити</p>	<p>344. Дава приоритет на плащането на сметките и погасяването на кредитите пред дискреционните разходи</p> <p>345. Предприема стъпки, за да избегне изоставане с плащанията, дори ако обстоятелствата се променят</p>	

Трудност при погасяване на дълг

Познава

346.Последиците от неплащане на вноса по кредита и процеса на събиране на вземания

347.Евентуалнитеgratisни периоди и мерките за подкрепа с публични средства за погасяването на дълга

348.Знае къде да потърси помощ, за да намали дълговата тежест [когато е необходимо]

Разбира

349.Че може да се наложи някои дългове да получат приоритет пред други, ако станат трудно управляеми

350.Че потребителите имат права и отговорности при управление на дълга

351.Уведомява кредиторите преди датата на падежа, ако е невъзможно да се плати

352.Кандидатства по процедура за справяне със свръхзадлъжнялостта, когато е уместно

353.Уверено говори със съответните страни, за да обсъди управлението на дълга и изплащането

3. Риск и печалба

Тема	Информираност, познания и разбиране	Умения и поведение	Увереност, мотивация и нагласи
3.1 Идентифициране на рисковете	<p>Основни положения на риска</p> <p>354.Наясно е с рисковете във финансовия контекст, включително с тези, присъщи на продуктите, и с тези, които могат да бъдат хеджирани или застраховани</p> <p>355.Осъзнава, че определени рискове, които имат финансови последици, може да бъдат намалени чрез използване на определени финансови продукти и/или чрез предприемане на действия (купуване на застраховки, придобиване на финансови продукти с капиталова гаранция, използване на добре диверсифицирани инвестиционни продукти и т.н.)</p>	<p>356.Отчита рисковете от сериозни външни проблеми, които могат да повлияят на личното финансово благополучие (включително например екологичните, технологичните, здравните, научните и икономическите фактори, и факторите, свързани със сигурността)</p>	<p>357.Има стимул да идентифицира собствения допустим риск</p> <p>358.Уверено прави собствена оценка на рисковете, без нежеланото влияние на маркетинга или на новините [избягване на тенденцията за оценка на вероятността чрез примери]</p>
	<p>Източници на рискове</p> <p>359.Наясно е с възможните рискове, които имат финансови последици (политически, икономически, екологични и лични фактори като дълга очаквана продължителност на живота)</p>	<p>362.Прави оценка на финансовите рискове, свързани с личните решения, житейските избори и външните събития</p>	<p>367.Има стимул да намали рисковете, когато е необходимо</p>

	<p>360. Знае защо е важно да има информация за случването на събития с ниска вероятност и висока цена, като риск от явления, свързани с климата</p> <p>361. Наясно е с (възможните) рискове, свързани с финансовите продукти, включително: избиране на неподходящ продукт, използване на продукти с плаващ лихвен процент, обвързване с фиксирани лихвени проценти в среда на плаващ лихвен процент и получаване на продукти в чуждестранна валута</p>	<p>363. Отчита рисковете от големи проекти или покупки</p> <p>Взема под внимание</p> <p>364. Риска от промени в обстоятелствата, в това число загуба на работа, повишаване на разходите или други външни събития</p> <p>365. Рискът от загуба на част или на целия доход на домакинството поради влошено здраве, увреждане или смърт на член на семейството</p> <p>366. Видовете рискове от различни финансови продукти</p>	<p>368. Уверено взема обмислени решения, когато рисковете станат очевидни</p>
	<p>Специфични рискове, свързани с цифровите продукти и услуги</p> <p>369. Наясно е със специфичните рискове, свързани с цифровите финансови продукти и услуги, като мобилно банкиране и кредитиране, инвестиране, заемане чрез кредитиране между физически лица.</p>	<p>371. Обръща особено внимание на рисковете, свързани с финансовите продукти, базирани на нововъзникващи технологии, като финансови продукти, базирани на блокчейн (<i>криптоактиви</i>, първоначално предлагане на монети и т.н.)</p>	

	<p>370.Наясно е, че някои цифрови финансови продукти и услуги (като напр. <i>криптоактивите</i> или първоначалното предлагане на монети) са по-рискови отколкото утвърдените финансови продукти, защото са регулирани в по-малка степен или не са регулирани изобщо</p>		
<p>3.2 Мрежи за финансова сигурност и застраховане</p>	<p>Създаване на мрежа за сигурност</p> <p>Знае как да:</p> <p>372. Създаде мрежа за финансова сигурност, като спестявания за „черни дни“</p> <p>373. Изчисли колко време ще отнеме да изгради мрежа за сигурност, която може да покрие тримесечен доход</p> <p>374. Разбира ролята на застраховането в управлението на риска</p>	<p>375. Изгражда и поддържа подходяща мрежа за финансова сигурност чрез спестявания, застраховки и други финансови продукти, ако е необходимо</p>	<p>Има стимул да:</p> <p>376. Създаде мрежа за финансова сигурност</p> <p>377. Закупува или актуализира застраховка срещу неблагоприятни събития или резултати с финансови последици [когато е приложимо]</p>
	<p>Избор на застраховка</p> <p>378. Разбира кога финансовите рискове може да бъдат управлявани по-адекватно с наличието на застраховка и кога — без застраховка</p>	<p>384. При идентифициране на рискове обмисля ползите от застраховането</p>	

	<p>379.Наясно е с риска от липсата на достатъчно застраховки и с разходите, свързани с прекомерното застраховане</p> <p>Знае</p> <p>380.Кога има правно задължение за застраховане</p> <p>381.Кои са правилните застрахователни продукти за конкретни ситуации</p> <p>382.Разликата между животозастраховане и общо застраховане</p> <p>383.Наясно е, че застрахователните оферти и застрахователните премии могат да се основават отчасти на определена лична информация, която се обработва чрез големи информационни масиви и други анализи на данни</p>	<p>385.Използва подходящи застрахователни продукти</p> <p>386.Периодично проверява дали сключената застраховка продължава да осигурява подходящо покритие</p> <p>387.Предявява претенции по съответните застраховки, ако е необходимо</p> <p>388.Предприема стъпки за застраховане срещу събития с ниска вероятност и с висока цена</p> <p>389.Взема предвид начините, по които определени действия и поведение ще окажат въздействие върху застрахователното покритие и застрахователните премии (включително действия, следени чрез големи информационни масиви, когато е уместно)</p>	
	<p>Предоставяне на цифрови застрахователни услуги</p> <p>390.Знае за съществуването на доставчици на цифрови застрахователни услуги и на новите видове застраховки, предлагани от тях (като застраховки на принципа „peer to peer“ (между партньори), по заявка, застраховане, основано на използването и др.)</p>		

	<p>391. Знае, че има вероятност доставчиците на цифрови застрахователни услуги и продуктите, предлагани от тях, да функционират по различен начин от традиционните доставчици на застрахователни услуги</p>		
	<p>Застраховане срещу рисковете, свързани с климата</p> <p>392. Познава начините за застраховане срещу рисковете, свързани с климата</p>	<p>393. Може да прецени личните рискове, свързани с климата, както и да се застрахова срещу тях, ако е уместно</p>	
	<p>Държавна подкрепа</p> <p>394. Има информация за държавната подкрепа за физически лица или за домакинства във финансово затруднение и при какви обстоятелства може да бъде получена</p>		

3.3. Балансиране между риск и печалба	<p>Връзка между риска и печалбата</p> <p>395.Разбира връзката между риска и потенциалната печалба, което означава, че ако има голяма вероятност за спечелване на пари от дадена инвестиция, може би има и голяма вероятност за загуба на пари</p> <p>396.Разбира целта на диверсификацията на инвестициите като стратегия за намаляване на риска</p>	<p>397.Идентифицира потенциалните финансови рискове и печалби, свързани с решение, което трябва да се вземе</p> <p>398.Сравнява риска и печалбата от различни финансови инвестиции</p> <p>399.При анализ на инвестиционния риск взема предвид необходимостта от разрастване на активите и от финансова сигурност, както и собствените си предпочитания по отношение на устойчивостта</p> <p>400.Анализира риска от използване на кредит за дискреционни разходи</p>	
	<p>Последици, свързани с устойчивостта, върху риска и печалбата</p> <p>401.Разбира, че факторите за устойчивост и политиките на правителството по отношение на климата могат да окажат влияние върху нивото на риска и възвръщаемостта на инвестициите</p> <p>402.Осъзнава, че екологичните и социалните рискове или рисковете, свързани с управлението, могат да засегнат отрицателно финансовите резултати на едно дружество</p>		

4. Условия на финансовата среда

Тема	Информираност, познания и разбиране	Умения и поведение	Увереност, мотивация и нагласи
<p>4.1 Регулиране и защита на потребителите</p>	<p>Правила за защита на потребителите</p> <p>403.Разбира, че в ЕС мерките за защита на потребителите се прилагат еднакво за финансовите операции от регулирани субекти, независимо дали се извършват по електронен път или физически</p> <p>404.Знае, че доставчиците на финансови услуги са задължени да се отнасят справедливо към потребителите и да гарантират, че информацията е ясна и прозрачна</p> <p>405.Разбира ролята на съответните финансови регулатори и финансови органи</p> <p>406.Наясно е с възможността да се направи проверка дали доставчикът разполага с разрешение/лиценз, издаден от съответните компетентни национални органи</p> <p>407.Знае, че някои финансови продукти и услуги може да не са регулирани и контролирани на равнището на ЕС или на национално равнище</p>	<p>409.Проверява дали даден доставчик на финансови услуги, независимо дали извършва дейност физически или по електронен път, има разрешение / е регистриран / се регулира от компетентните национални органи за предоставянето на такава услуга</p> <p>410.Чете и проверява информацията за продукта и документите, съдържащи информация, дори когато се предоставят по електронен път</p> <p>411.Проверява информацията за доставчиците на финансови услуги, които са нарушили изискванията или са се отнесли несправедливо към потребителите</p> <p>412.Проверява промените във финансовото регулиране и в областта на защитата на потребителите и тяхното потенциално въздействие</p>	<p>413.Има стимул да избира подходящи и надеждни доставчици на финансови услуги</p> <p>414.Има стимул да намира информацията, която консултантите, доставчиците и дружествата за финансови услуги са задължени да предоставят на потребителите на финансови услуги по закон</p>

	<p>408.Разбира, че по отношение на някои аспекти на защитата на потребителите се разчита на това потребителят да обърне внимание на предоставената информация</p>		
	<p>Жалби</p> <p>415.Наясно е с наличието на механизми за правна защита и как да ги намери при необходимост</p> <p>416.Знае за съществуването на механизми за извънсъдебно уреждане на спорове, включително на онлайн инструменти за алтернативно решаване на спорове, както и как да избере най-подходящия</p> <p>417.Познава отговорния орган в съответната юрисдикция, където може да бъде депозирана жалба по отношение на продукти и услуги, включително продукти и услуги, продавани онлайн</p>	<p>418.Когато е необходимо подава жалба до съответния отдел на доставчика на финансови услуги и до съответния външен орган като втора стъпка</p>	<p>419.Уверено преценява качеството на услугата и защитата, предоставени от доставчик на финансови услуги</p> <p>420.Ако нещата не вървят добре, има готовност да претендира за обезщетение</p>
	<p>Защита на личните данни</p> <p>421.Разбира, че потребителите на финансови услуги се ползват с права по отношение на своите <i>лични данни</i> и че имат свободата да упражняват контрол върху тях</p> <p>422.Знае за съществуването на национални органи, отговарящи за защитата на данните, както и каква е тяхната роля във финансов контекст</p>	<p>426.Може да защити <i>личните данни</i> онлайн</p> <p>427.Преценява заявките за получаване на <i>лични данни</i>, направени от доставчици на финансови услуги, за да реши дали е подходящо да предостави такава информация</p>	<p>430.С увереност отменя разрешения за достъп, използване или съхранение на <i>лични данни</i>, предоставени на доставчици и дружества за финансови услуги, когато е необходимо</p>

	<p>423. Знае, че съхраняването на финансови документи онлайн може да има последици за сигурността на <i>личните данни</i></p> <p>424. Разбира, че доставчиците и дружествата за финансови услуги имат право да съхраняват лична информация:</p> <ul style="list-style-type: none"> - За да персонализират оферти въз основа на съхранения профил на клиента, който се използва за извеждане на информация за чувствителността на клиента към цената, предпочитанията за продукти и съответното поведение (напр. в контекста на застрахователната телематика); - За проследяване на определени свързани действия и поведение на клиентите през периода на договора (напр. история на изплащане на заем, поведение при шофиране въз основа на телематика в контекста на автомобилното застраховане) <p>425. Разбира (финансовите) последиците и рисковете, свързани със споделянето или разкриването на <i>лични данни</i> (включително идентификационни номера, информация за сметка или друга информация за идентификация, като адрес, дата на раждане или издадени от правителството номера), независимо дали по електронен път или чрез други канали</p>	<p>428. Управлява по подходящ начин собствения си цифров отпечатък във финансов контекст, доколкото е възможно</p> <p>429. Избягва да се включва в рисковото поведение, включващо <i>личните данни</i> във финансов контекст</p>	
--	--	--	--

<p>4.2 Права и отговорности</p>	<p>Права и отговорности на потребителите</p> <p>431. Наясно е с правата и задълженията си при закупуване на финансов продукт или услуга</p> <p>432. Наясно е с правата си на потребител, свързани с електронната търговия и онлайн трансакциите, като оповестяването на крайната цена и условия за замяна / връщане / възстановяване на суми</p> <p>433. Наясно е със своите права в случай на неоторизирано плащане или на неправилно изпълнено плащане</p> <p>434. Познава и разбира правата и отговорностите на потребителите, които не плащат определени сметки, включително данъци и комунални услуги</p> <p>435. Знае за юридическото право да оспорва решения, основани на алгоритъм</p>	<p>436. Взема под внимание личните права и отговорности като потребител на финансови услуги</p> <p>437. Чете дребния шрифт при избора на финансови продукти</p> <p>438. Информира доставчиците на финансови услуги за промени в обстоятелствата, когато е уместно или има задължение по договор да го направи</p> <p>439. Пази извлечения и договори и води отчет за разговори и действия, свързани с евентуално грубо отношение от доставчици на финансови услуги</p> <p>440. Прави така, че кредиторите да са запознати с всички фактори, които може да имат отношение към погасяването</p> <p>441. Кандидатства за помощ за плащане или отлагане на определени сметки в моменти на нужда [когато има такава]</p>	<p>442. Цени правата на потребителите на финансови услуги</p> <p>443. Има стимул да проучва и упражнява правата си на потребител на финансови услуги</p>
--	---	---	--

4.3 Финансово образование, информация и съвети	Финансова информация 444. Разбира, че има различни източници на информация за финансовите продукти и услуги 445. <i>Наясно е, че всички източници на информация следва да бъдат проверени, преди да бъдат използвани</i> 446. Разбира, че информацията, предоставена от доставчиците и дружествата за финансови услуги за техните продукти и услуги, може да бъде маркетингова или необективна 447. Знае, че е възможно човек да подобри <i>финансовата си грамотност</i> и финансовото си благополучие 448. Знае къде да намери надеждна информация по финансови въпроси	449. Предприема стъпки, за да бъде информиран потребител, и проверява финансовата информация, преди да я използва 450. Разработва лични стратегии и използва инструменти за ограничаване до минимум на характерни склонности, които пречат на финансовото благополучие 451. Използва инструменти, предназначени да предоставят информация при вземане на финансови решения 452. Намира, научава и запомня важни факти и информация по финансови въпроси	453. <i>Има увереност в способността си да разпознава надеждните източници на информация</i> 454. Уверено проучва финансови въпроси и аналитично преценява предоставената информация
	Финансово образование 455. Знае къде да се образова по финансови въпроси 456. Знае, че някои източници на <i>финансово образование</i> може да не са <i>обективни</i> и може да представляват скрити рекламни материали	457. Развива навика за учене през целия живот, за да подобри всички аспекти на <i>финансовата грамотност</i> и финансовото благополучие	

		<p>458. Използва инструменти, предназначени за подобряване на <i>финансовата грамотност</i> и за подпомагане на финансовите решения</p>	<p>459. Има стимул да използва съществуващи инструменти (напр. калкулатор за ипотечен кредит, калкулатор за изготвяне на бюджет и т.н.) за подпомагане на финансовите решения и подобряване на финансовото поведение</p> <p>460. Има увереност в способността си да разпознава надеждни източници на образование</p> <p>461. Уверено предава собствените си знания по паричните въпроси [когато е уместно]</p> <p>462. Уверено прилага научените по-рано уроци при вземане на нови финансови решения</p>
	<p>Финансови съвети</p> <p>Наясно е</p> <p>463. Че финансов съвет може да се търси, когато се прави финансов избор, и знае кога финансовият съвет може да бъде полезен</p>	<p>469. При необходимост използва инструменти, предназначени да предоставят съвети при вземане на финансови решения</p>	<p>470. Има увереност в способността си да разпознава надеждни източници на съвети</p>

	<p>464. С разликата между <i>независим</i> и зависим източник на <i>инвестиционен съвет</i> (съгласно определението в правото на Съюза)</p> <p>465. Че са налични различни източници, които дават възможност за достъп до финансови съвети</p> <p>466. Със съществуването на цифрови инструменти за предоставяне на съвети, включително роботизирани и хибридни съвети, които съчетават съвети от хора и роботизирани съвети</p> <p>467. Че съветите не винаги са <i>независими</i></p> <p>468. Знае за задължението на финансовите консултантите да питат клиентите за техните предпочитания по отношение на устойчивостта, преди да дадат съвет</p>		
	<p>Обсъждане на финансови въпроси</p> <p>471. Наясно е с ползата от разговорите по финансови въпроси с широк кръг от доверени лица</p>	<p>472. Разговаря с доверени лица по парични въпроси по открит и честен начин</p> <p>473. Обсъжда уместни финансови въпроси, когато разговаря със специалисти</p>	<p>474. Уверено разговаря с други хора по парични въпроси</p> <p>475. Изслушва различни мнения, преди да направи заключения</p>

<p>4.4. Финансови продукти и услуги</p>	<p>Характеристики на финансовите продукти и услуги</p> <p>476. Наясно е с различните видове финансови продукти и услуги (включително продукти и услуги, доставяни чрез цифрови средства, и достъпните само в определени региони или държави членки)</p> <p>477. Знае на кои характеристики е най-важно да се обърне внимание при избора на финансови продукти и услуги</p> <p>478. Знае, че финансовите услуги се променят с времето</p> <p>479. Знае, че подходящият за определен човек финансов продукт или услуга зависи от редица лични фактори и фактори в домакинството, които могат да включват икономически и културни предпочитания, както и предпочитания по отношение на устойчивостта</p> <p>480. Че някои финансови продукти и услуги са предназначени да отговарят на конкретни икономически и културни предпочитания, както и на предпочитания по отношение на устойчивостта</p>	<p>481. Отчита личните си предпочитания, включително предпочитанията за устойчивост, при разглеждане на различни финансови продукти или услуги и техните характеристики.</p> <p>482. Когато прави избор, активно търси информация за важните характеристики на даден финансов продукт</p> <p>483. Използва инструменти за сравняване, за да прецени таксите и други характеристики на финансовите продукти и услуги</p> <p>484. Преди да направи покупка, проверява дали даден финансов продукт е съпътстван от гаранция</p> <p>485. Периодично прави оценка на пригодността на притежаваните финансови продукти</p> <p>486. Взема под внимание потенциалните разходи за обратно изкупуване на финансови продукти в случай на промяна на обстоятелствата</p>	<p>489. Има стимул периодично да преценява удовлетвореността си от предоставената услуга и да сменя доставчика на финансови услуги, ако е уместно</p> <p>490. Уверено задава въпроси на доставчиците на финансови услуги относно техните продукти и услуги</p> <p>491. Уверено прави оценка на нивото на доверие, което може да бъде дадено на конкретен доставчик на финансови услуги</p> <p>492. Уверено договаря условия с доставчици на финансови услуги, когато е необходимо</p> <p>493. Има стимул да събере информация за това как доставчиците на финансови услуги определят устойчивостта и как я интегрират в определени предлагани продукти и услуги</p>
--	---	--	--

		<p>487.Изисква висококачествени финансови продукти и услуги</p> <p>488.Сменя доставчика в случай на лошо обслужване или неконкурентни цени</p>	
	<p>Оферти от нефинансови субекти</p> <p>Наясно е</p> <p>494.Че някои финансови продукти като спестявания, кредити, пенсии или застраховки (в зависимост от националните обстоятелства) могат да се предлагат през нефинансови организации като работодатели, магазини, религиозни групи, клубове за отдых и нефинансови дружества</p> <p>495.С потенциалните рискове, свързани с използването на финансови продукти, предлагани от нефинансови организации, и с начините за тяхното намаляване при необходимост</p>	<p>496.Забелязва подходящите финансови продукти и услуги, предлагани през нефинансови организации, и взема информирано решение относно тяхната пригодност</p>	

	<p>Предпочитания по отношение на устойчивостта</p> <p>497. Може да определя предпочитанията си по отношение на устойчивостта, като използва надеждна и регулирана информация</p>	<p>498. Може да обясни собствените си предпочитания по отношение на финансовите продукти (напр. от гледна точка на риска или предпочитанията, включително предпочитанията по отношение на устойчивостта)</p>	<p>499. Има за цел да избере финансови продукти и услуги, които са в съответствие с личните предпочитания по отношение на устойчивостта</p>
	<p>Етикети и стандарти за устойчивост</p> <p>500. Наясно е със съществуването и значението на различни стандарти и етикети за устойчиви продукти</p> <p>501. Знае, че освен стандартите, определени в правото на Съюза, може да има стандарти, определени в бизнес практиките, които може или не може да бъдат приведени в съответствие със стандартите, определени в правото на Съюза</p> <p>502. Наясно е със съществуването на таксономията на ЕС за устойчиви икономически дейности</p>	<p>503. Взема информирани решения в съответствие с предпочитанията си за устойчивост въз основа на надеждни стандарти и етикети за финансови продукти</p>	<p>504. Има стимул да проучи съществуващите стандарти и етикети и да разбере тяхното значение</p>

	<p>Оповестяване</p> <p>505. Знае за изискванията за оповестяване, приложими за дружествата, фондовете и други финансови продукти и услуги, включително с изискванията за оповестяване, свързани с устойчивостта. Знае къде да получи достъп до тези документи, съдържащи информация</p> <p>506. Познава източниците на информация за наблюдение на резултатите и на данните за устойчивост на даден фонд</p> <p>507. Разбира документите, съдържащи информация за дружествата, фондовете и други финансови продукти и услуги, включително документите, съдържащи информация за устойчивостта</p>	<p>508. Може да проучва оповестена информация, свързана с финансов продукт, включително информация, която обхваща аспектите на устойчивостта</p> <p>509. Може да взема информирани решения в съответствие с рисковия профил, предпочитанията за устойчивост и други предпочитания въз основа на оповестената информация, предоставена за фонд, дружество или финансов продукт и услуга</p> <p>510. Следи дали фондовете изпълняват ангажиментите си, например като проверява резултатите от гласуване на годишните общи събрания на акционерите</p>	<p>511. Уверено пита за допълнителна информация, когато тя не е лесно достъпна</p>
<p>4.5 Измами</p>	<p>Измами</p> <p>512. Знае за рисковете, свързани с измамите при избора и използването на финансови услуги и при извършването на финансови трансакции</p> <p>513. Наясно е с съществуването на измамни инвестиционни схеми</p>	<p>517. Следи за актуална информация за нови техники/схеми на измами</p> <p>518. Полага усилия да разгледа внимателно съобщенията, офертите и препоръките и да прецени дали са достоверни</p>	<p>520. С увереност поставя под съмнение съобщенията, офертите и препоръките, ако изглеждат измамни</p>

	<p>514. Знае как да забележи признаци, че нещо или някой може да не отговаря на истината</p> <p>515. Знае къде да получи информация за сигнали и предупреждения за измами</p> <p>516. Знае на кой орган да докладва за измами и измамническо поведение</p>	<p>519. Говори само с проверени представители на финансова институция</p>	<p>521. Подхожда с внимание при извършването на финансови трансакции онлайн, за да не стане жертва на измама</p> <p>522. С увереност предприема необходимите стъпки, когато се изправи пред подозрителни искания за информация или действия (блокиране на банкова карта, уведомяване на органите и т.н.)</p> <p>523. Има стимул да научи как да открива и избягва измами</p>
	<p><i>Заблуждаващ „зелен“ пиар</i></p> <p>524. Разбира концепцията за <i>заблуждаващ „зелен“ пиар</i> и последиците от него</p>	<p>525. Адаптира инвестиционните решения, когато разбере за случаи на <i>заблуждаващ „зелен“ пиар</i></p>	

Измами, свързани с личните данни

Разбира

526. Значението на сигурността на *личните данни*, финансовата информация и информацията за сигурността (включително пароли и ПИН кодове)

527. Наясно е с видовете рискове, произтичащи от цифровизацията, като злоупотреба с лични финансови данни, киберпрестъпност, фишинг, фарминг и хакерски атаки

528. Разбира принципа на работа на онлайн/цифровите измами като фишинг и фарминг

529. Концепцията и последиците от кражбата на онлайн самоличност

530. Разбира, че има процедури за удостоверяване/разрешаване на клиенти както за онлайн, така и за лични плащания, за да се предпази от измами

531. Предприема практически стъпки за защита на всички *лични данни*, финансова информация, пароли и ПИН кодове

532. Не извършва плащания за освобождаване на продукти или профили, блокирани от софтуер за изнудване

	<p>Докладване на случаи на измами</p> <p>533. Знае на кого да докладва за предполагаеми случаи на измами</p> <p>534. Идентифицира наличните източници на информация за докладвани измами</p>	<p>535. Подава сигнали за възможни измами на съответните органи, дори ако не е лично жертва</p>	<p>536. Уверено идентифицира финансово положение, при което е налице уязвимост към измами, и предприема действия, за да избегне измамите</p> <p>537. Уверено идентифицира ситуация, която е подозрителна, и може да посочи, че е извършена измама</p>
<p>4.6 Данъци и публични разходи</p>	<p>Данъци и данъчно третиране</p> <p>538. Разбира защо се събират данъци и как се използват</p> <p>539. Разбира какво може да се случи, ако данъците не бъдат платени</p> <p>540. Знае как да проверява данъчните си задължения</p> <p>541. Знае за съществуването на отсрочени данъчни задължения, когато е уместно</p> <p>542. Наясно е с текущия размер на основните данъци като данък върху дохода и данък върху стоките</p>	<p>545. Плаща данъци и/или претендира за възстановяване на данъци според случая</p> <p>546. Наблюдава личните задължения и права в контекста на данъчните политики</p> <p>547. Взема под внимание всички данъчни задължения при изготвянето на бюджет и на дългосрочни финансови планове</p> <p>548. Взема предвид данъчното третиране при избора на финансови продукти</p>	<p>550. Приема за важно дължимите данъци да се плащат</p>

	<p>543.Наясно е с различни видове данъчно третиране за различни финансови продукти, като ипотеките, пенсии или спестявания</p> <p>544.Наясно е с възможността за уреждане на (някои) данъчни въпроси онлайн</p>	<p>549.Може да използва онлайн услугата, предлагана от данъчните администрации, за уреждане на данъчни въпроси</p>	
<p>4.7 Влияния от външни фактори</p>	<p>Влияния от външни фактори</p> <p>551.Разбира как икономически фактори, като рецесия или висока инфлация, и други фактори (например свързани с климата, околната среда или пандемични заболявания) могат да повлияят върху аспектите на личното финансово състояние, включително богатството</p>	<p>552.Следи новините за събития, които могат да повлияят на личната финансова сигурност или благополучие</p>	<p>553.Уверено прави промени във финансовите планове, ако е необходимо, в контекста на външните фактори</p>
	<p>Макроекономическо въздействие върху личните финанси</p> <p>554.Разбира, че промените в политиките по въпроси като помощи от държавата, лихвени проценти, пенсионни реформи или трудово законодателство могат да окажат влияние върху личните финансови решения и планове</p> <p>555.Знае кои са основните органи, които имат влияние върху икономическата и финансовата система</p>	<p>556.Прави промени във финансовите планове, когато е необходимо, въз основа на оценка на въздействието на външни фактори</p> <p>557.Идентифицира стратегии за гарантиране на устойчивостта на финансовите активи спрямо средносрочни до дългосрочни фактори и рискове (включително рискове, свързани с климата)</p>	

	<p>Реклама</p> <p>558. Дава си сметка, че маркетинговите практики, представянето на информация, медиите, социалният натиск и социалните мрежи могат да имат въздействие върху личните финансови решения</p> <p>559. Разбира, че онлайн рекламите могат да бъдат специално разработени</p> <p>560. Осъзнава ролята на рекламата в популяризирането на определени видове продукти или услуги и въздействието на личния цифров отпечатък върху типа реклама, която се показва онлайн</p>	<p>561. Разработва стратегии за ограничаване до минимум на непредвидените последици от маркетинговите практики, необективното представяне на информация и социалния натиск върху личните финансови решения</p> <p>562. Предприема стъпки за вземане на обективни решения относно стойността на рекламиран финансов продукт или услуга</p>	<p>563. Има стимул да предприеме действия в случай на фалшива реклама</p>
	<p>По-широко въздействие върху устойчивостта на решенията за личните финанси</p> <p>564. Разбира, че индивидуалните икономически решения имат последици за устойчивостта на икономиката, общностите и обществото като цяло. Въздействието се различава в зависимост от равнището на устойчивост на закупения продукт или услуга</p>		